

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-02-100S

СИЛАБУС	Міжнародні стандарти звітності про сталий розвиток	
SYLLABUS	International standards on sustainable development reporting	
Шифр за ОП Code in Degree Programme		
Освітній рівень Level of Education	Другий (магістерський) The second (Master's degree)	
Галузь знань Field of Knowledge		Всі галузі знань All fields of knowledge
Спеціальність Field of Study		Всі спеціальності Field of Study All Specialties
Освітня програма Degree Programme	Усі освітні програми All Educational Programmes	

РІВНЕ – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти звітності про сталий розвиток» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які

навчаються за усіма програмами усіх спеціальностей. Рівне. НУВГП.
2023. 9 стор.

Розробник силабусу: *Зубілевич Світлана Яківна, кандидат економічних наук, професор, професор кафедри обліку і аудиту*

Силабус схвалений на засіданні кафедри обліку і аудиту
Протокол № 4 від 11 грудня 2023 року

В.о. завідувача кафедри: *Позняковська Н. М., к.е.н., доцент.*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 8 від "29" січня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ: *Ковшун Н. Е., д.е.н., професор.*

Схвалено науково-методичною радою НУВГП

Протокол №1 від 31 січня 2024

Учений секретар науково-методичної ради *Т. А. Костюкова*

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
«Міжнародні стандарти звітності про сталий розвиток»	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>Магістр</i>
Освітня програма	<i>Всі освітні програми</i>

Спеціальність	<i>Всі спеціальності</i>
Рік навчання, семестр	-
Кількість кредитів	<i>3 кредити ЄКТС</i>
Лекції:	<i>14 год.</i>
Практичні заняття:	<i>16 год.</i>
Самостійна робота:	<i>60 год.</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА

<p>Лектор</p> 	<p><i>Зубілевич Світлана Яківна, к.е.н., професор, професор кафедри обліку і аудиту</i></p>
Вікіситет	http://surl.li/obmgq
ORCID	https://orcid.org/0000-0001-5668-9183
Як комунікувати	s.y.zubilevych@nuwm.edu.ua ; +380976721651, Viber, Telegram;

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Мета: знання, розуміння та основи застосування основних вимог найбільш застосованих в світі міжнародних стандартів звітності про сталий розвиток.

Завдання:

набуття здобувачами вищої освіти розуміння концепцій сталого розвитку;

знання вимог найбільш застосованих в світі міжнародних стандартів звітності про сталий розвиток;

отримання навичок з визначення суттєвої інформації для розкриття в звітності про сталий розвиток;

розуміння процесу організації формування звітності про сталий розвиток із застосуванням інструментарію проектного менеджменту;

знання вимог до отримання впевненості щодо звітів про сталий розвиток.

Посилання на розміщення освітнього компонента

Навчальна платформа Moodle:

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view>.

Компетентності

Загальні

ЗК 1. Здатність до адаптації та професійної діяльності в динамічному середовищі з високою невизначеністю.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати новими знаннями.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність до формування команд.

ЗК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп.

професійні (спеціальні)

ПК 1. Здатність застосовувати знання концепції сталого розвитку для аналізу наслідків діяльності суб'єкта господарювання.

ПК 2. Здатність застосовувати знання міжнародних стандартів звітності про сталий розвиток для обґрунтування їх вибору для конкретного суб'єкта господарювання.

ПК 3. Здатність застосовувати вимоги міжнародних стандартів звітності про сталий розвиток в формуванні звітів конкретного суб'єкта господарювання.

Результати навчання (РН)

РН 1. Вміння працювати як самостійно, так і в команді, яка складається з представників різних професійних груп, проявляти лідерські якості та відповідальність перед членами команди.

РН 2. Розуміння важливості дотримання етичних принципів, повага до індивідуального та культурного різноманіття.

РН 3. Вдосконалення мистецтва публічних виступів.

РН 4. Застосування сучасних цифрових технологій для формування та візуалізації звітів про сталий розвиток.

РН 5. Здійснення пошуку, аналізу, критичного осмислення та систематизації інформації, отриманої з вітчизняних та іноземних джерел, для формування звітності про сталий розвиток.

РН 6. Розуміння та застосування основних вимірників економічної, екологічної та соціальної складової сталого розвитку

РН 7. Вміння визначати суттєві теми для розкриття в звіті про сталий розвиток.

РН 8. Застосування інструментів проектного менеджменту в процесі створення звітів про сталий розвиток.

Структура та зміст освітнього компонента

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. КОНЦЕПЦІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Тема 1. Сучасні концепції сталого розвитку

Основні поняття, значення та види концепцій сталого розвитку. Сутність постіндустріальної та глобальної природи сталого розвитку, його принципи та завдання. Етапи еволюції концепцій сталого розвитку. Підходи та теорії, які лежать в основі складових сталого розвитку. Майбутнє сталого розвитку: лінійна економіка проти циркулярної. Концепція сталого розвитку в Україні та рівні її. (лекції – 2 год., практичні 2 год., самостійна робота – 8 год.).

Тема 2. Стандартизація як форма транснаціонального регулювання в сфері сталого розвитку

Еволюція стандартів сталого розвитку та звітування про сталий розвиток. Найбільш застосовні міжнародні стандарти сталого розвитку та звітування. Необхідність єдиних глобальних стандартів. Етика звітування про сталий розвиток. Система стандартизації в Україні. (лекції – 2 год., практичні 2 год., самостійна робота – 8 год.).

Тема 3. Проектний менеджмент у звітуванні про сталий розвиток

Дорожня карта підготовки та подання звітів. Визначення концепції звіту. Формування робочої групи. Аналіз стейкхолдерів та методів комунікації. Аналіз суттєвих впливів діяльності та тем для подальшого висвітлення. Збір та аналіз даних, документів, процедур і політик. Формування звіту. Візуалізація звіту. Визначення та рекомендації щодо методів презентації звітності стейкхолдерам. Тенденції розкриття та диджиталізації інформації про сталий розвиток. Стандарти надання впевненості щодо звітності сталого розвитку. CDP P (Carbon Disclosure Project) та інші рейтинги ESG. Сертифікація B Corporation.
(лекції – 2 год., практичні 2 год., самостійна робота – 8 год.).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗВІТНОСТІ ПРО СТАЛИЙ РОЗВИТОК

Тема 4. Стандарти Міжнародної організації з стандартизації (ISO) та Цільової групи з питань розкриття фінансової інформації, пов'язаної з кліматом (TCFD)

Міжнародна організація з стандартизації. Стандарти ISO, які стосуються сталого розвитку. ISO 26000 «Настанова з соціальної відповідальності». ISO 14001 «Системи екологічного управління» та інші стандарти серії 14000.
(лекції – 1 год., практичні 2 год., самостійна робота – 8 год.).

Тема 5. Глобальний договір ООН та стандарти GRI

Основні елементи облікової політики підприємства. Зміст і порядок складання Звіту про прогрес (Communication on progress). Структура стандартів GRI. Призначення і вимоги універсальних стандартів. Призначення і вимоги секторальних стандартів. Призначення і вимоги тематичних стандартів. Особливості звітування за стандартами GRI.
(лекції – 2 год., практичні 2 год., самостійна робота – 8 год.).

Тема 6. Стандарти Ради з міжнародних стандартів сталого розвитку (ISSB (IFRS))

Інтеграція PMCCO (ISSB (IFRS)) з SASB, Цільовою групою з питань розкриття фінансової інформації, пов'язаної з кліматом (TCFD), Радою зі стандартів розкриття кліматичних даних (CDSB), Радою з Міжнародних стандартів інтегрованої звітності (IIRC). Загальні вимоги до розкриття інформації про сталий розвиток відповідно до МСФЗ S1 – Загальні вимоги до розкриття інформації про сталий розвиток – пов'язана фінансова інформація. Огляд стандартів SASB як частини звітності за ISSB. Вимоги МСФЗ S2 – Розкриття інформації, пов'язаної з кліматом. Таксономія розкриття інформації про сталий розвиток за МСФЗ в системі сталого звітування (IFRS Sustainability Disclosure Taxonomy).
(лекції – 2 год., практичні 2 год., самостійна робота – 10 год.).

Тема 7. Директиви ЄС та європейські стандарти сталого розвитку

Директива ЄС щодо корпоративної звітності щодо сталого розвитку (EU CSRD (ESRS)). Відмінності між NFRD та CSRD. Коротка характеристика вимог Директиви. Європейські стандарти звітності про сталий розвиток (ESRS). Концептуальна основа ESRS (ESRS 1). Подвійна суттєвість. Розкриття інформації щодо основи підготовки, структур управління та процедур належної перевірки, стратегії та бізнес-моделей, а також впливу, ризиків і управління можливостями для організацій за ESRS 2.
(лекції – 4 год., практичні 4 год., самостійна робота – 10 год.).

Форми та методи навчання

Форми навчання: навчальні заняття проводяться за допомогою електронного ресурсу навчально-методичного забезпечення НУВГП (платформа дистанційного навчання Moodle – <https://exam.nuwm.edu.ua/>) та додатку для комунікацій Google Hangouts Meet <https://meet.google.com/> пакету Google for Education.

Методи навчання: проблемні лекції; розбір ситуаційних завдань закордонних та українських підприємств за відповідними стандартами звітності про сталий розвиток; обговорення завдання в командах для пошуку рішень поставленої проблеми.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

- технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук;
- програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернету;
- програмне забезпечення: навчальна платформа Moodle.

Порядок оцінювання результатів навчання

Процес оцінювання результатів навчання в НУВГП відбувається за «Положенням про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція)». URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/25889/>.

Для досягнення цілей та завдань навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти необхідно вчасно виконувати завдання, успішно скласти модульний контроль.

За вчасне та якісне виконання завдань здобувач вищої освіти отримує такі обов'язкові бали:

Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2	
Виконання завдань 1-3	Модульний контроль 2	Виконання завдань 4-7	Модульний контроль 1
24 бали	20 балів	36 балів	20 балів
44 бали		56 балів	
100 балів			

Детальна шкала оцінювання наведена на сторінці навчальної дисципліни в Moodle.

Модульний та підсумковий контроль відбувається шляхом тестування на навчальній платформі Moodle.

Додаткові бали здобувачам вищої освіти можуть бути зараховані за:

- активну участь в лекційних заняттях (презентації окремих питань, опонування викладачу тощо) – 1 бал за заняття (максимум 7 балів);
- участь у науково-практичних конференціях (5 балів);
- друк наукових тез (5 балів);
- друк наукових статей (10 балів);
- пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни (2 бали).

Рекомендована література (основна, допоміжна)

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Sustainable Business. Managing the Challenges of the 21st Century. 2023. 156 p.
2. Navigating the reporting landscape. An introduction to sustainability-related reporting for finance professionals. Third edition, republished november 2023. 28 p.
3. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022L2464>

4. Directive 2014/95/EU of the European Parliament and of the Council of 22 October 2014 amending Directive 2013/34/EU as regards disclosure of non-financial and diversity information by certain large undertakings and groups. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32014L0095>

5. Аналіз сталого розвитку — глобальний і регіональний контексти / Міжнар. рада з науки (ISC) та ін.; наук. кер. проекту М. З. Згуровський. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. Ч. 2. Україна в індикаторах сталого розвитку (2019). 112 с.

6. UN Sustainable Development Goals. United Nations : веб-сайт. URL: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainabledevelopment-goals> (дата звернення: 16.12.2023).

7. IFRS S1 General Requirements for Disclosure of Sustainability-related Financial Information. URL: <https://www.ifrs.org/projects/work-plan/ifrs-sustainability-disclosure-taxonomy/>

8. IFRS S2 Climate-related Disclosures. URL: <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-sustainability-standards-navigator/ifrs-s2-climate-related-disclosures.html/content/dam/ifrs/publications/html-standards-issb/english/2023/issued/issbs2/>

9. IFRS Sustainability Disclosure Taxonomy. URL: <https://www.ifrs.org/projects/work-plan/ifrs-sustainability-disclosure-taxonomy/>

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бондаренко С.М., Терещенко Н.М. Стандартизація як інструмент реалізації цілей сталого розвитку. *Економіка і суспільство*. 2022. Вип. №43.

2. Касич А. О., Бондаренко С. М. Рециклінг як сфера реалізації державного-приватного партнерства та інструмент забезпечення цілей сталого розвитку. *Причорноморські економічні студії*. 2022. № 76. URL: http://bses.in.ua/journals/2022/76_2022/27.pdf.

3. Зелена таксономія в Україні. Звіт 2022. 116 с. URL: <https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2022-08/UNDP-UA-green-taxonomy-report-UKR.pdf>

4. A Short Introduction to the GRI Standards. 6 p.

5. CDSB Framework. Advancing and aligning disclosure of environmental and social information in mainstream reports. 2022. 43 p.

6. As global headwinds slow momentum, how can we accelerate climate action? EY 2023 Sustainable Value Study. Second Annual Study. URL: https://www.ey.com/en_gl/sustainability/how-can-we-accelerate-climate-action

7. How can corporate reporting bridge the ESG trust gap? EY Global Corporate Reporting and Institutional Investor Survey. November 2022. https://assets.ey.com/content/dam/ey-sites/ey-com/en_gl/topics/assurance/assurance-pdfs/ey-global-reporting-survey-report-2022.pdf

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Офіційний сайт Міжнародної організації зі стандартизації (ISO). URL: <https://www.iso.org>

2. Офіційний сайт GRI. URL: <https://www.globalreporting.org/standards/>

3. Офіційний сайт CDP. URL: <https://www.cdp.net/en>

4. Офіційний сайт A4S. URL: <https://www.accountingforsustainability.org/en/index.html>

5. Офіційний сайт SASB. URL: <https://sasb.org/>

6. Офіційний сайт Глобального договору ООН. URL: <https://unglobalcompact.org>

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі вищої освіти мають можливість додатково отримати бали за

виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, взяти участь в міжнародних або всеукраїнських науково-практичних конференціях, опублікувати тези або наукові статті з тематики навчальної дисципліни в «Студентському віснику» НУВГП, Віснику Національного університету водного господарства та природокористування, виданнях інших університетів України та за кордоном (під науковим керівництвом викладача з навчальної дисципліни або за співавторством з ним).

Результати наукових досліджень викладача висвітлюються в наукових звітах з кафедральної теми, статтях, впроваджуються при проведенні лекційних та практичних занять.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Загальна політика

Викладач та здобувачі несуть спільну відповідальність за створення сприятливого творчого навчального середовища, яке базується на взаємній повазі.

Мобільні телефони під час занять мають бути вимкнені або застосовуватися у беззвучному режимі.

До кожного заняття здобувачі повинні наперед ознайомитися з матеріалами та інформаційними ресурсами, розміщеними на сторінці дисципліни в Moodle.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Високі комунікаційні здібності та самоорганізація, вміння довгострокового планування, командна робота, здатність до постійного саморозвитку (навчання протягом життя), критичне мислення та інші.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП, <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/1/4273.pdf>. Згідно цього документу і реалізується право здобувача вищої освіти на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Оголошення стосовно дедлайнів задачі та Perezдачі оприлюднюються на сторінці Moodle <https://exam.nuwm.edu.ua/>.

Здобувачі вищої освіти повинні представити ряд завдань, виконаних на практичних заняттях, для оцінювання. Своєчасність подання роботи на оцінювання є одним з важливих елементів оцінки. Роботи, подані пізніше, не приймаються. Однак викладач може продовжити терміни, якщо у здобувача вищої освіти є поважні обставини. Здобувачі вищої освіти можуть звернутися до викладача в разі виникнення особистих чи надзвичайних ситуацій.

У разі виникнення проблем здобувачі вищої освіти можуть скористатися «Порядком звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються в Національному університеті водного господарства та природокористування» (<https://ep3.nuwm.edu.ua/15467/>);).

Неформальна освіта

Здобувачі вищої освіти мають право на зарахування результатів навчання, набутих у неформальній освіті за положенням <https://cutt.ly/rOF7aqD>.

Веб-дискусія: «Нефінансова звітність. Звітність про сталий розвиток: вимоги щодо європейських компаній та виклики для України». URL: <http://surl.li/ocoak>

Як діяти далі: Бізнесу про сталий розвиток. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+SDB101+2020_T2

Безкоштовні курси зі сталого розвитку на сайті Офісу сталих рішень <https://ukraine-oss.com/bezkoshtovni-kursy-zi-stalogo-rozvytku/>

Відеокурси «Антикорупція» для малого та середнього бізнесу, «Бізнес: сталий розвиток» та онлайн-гра «Цілі сталого розвитку» на сайті мережі Глобального договору ООН в Україні URL: <https://globalcompact.org.ua/education/>

Результати навчання за іншими заходами неформальної освіти можуть бути зараховані тільки за попереднього погодженням з викладачем.

Заохочується отримання сертифікатів міжнародних організацій-розробників стандартів звітування про сталий розвиток.

Правила академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти та викладач повинні дотримуватись вимог таких внутрішніх регламентів НУВГП, розміщених за адресою: <https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

За порушення академічної доброчесності при вивченні навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти звітності про сталий розвиток»:

під час проведення модульного контролю (чи підсумкового контролю) - здобувач вищої освіти виконує додаткові контрольні заходи, призначені викладачем;

під час виконання окремих завдань - здобувач вищої освіти здійснює виконання навчального завдання, призначеного викладачем з відповідної теми.

Вимоги до відвідування

У випадку пропуску заняття здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати (виконати практичну роботу, вивчити матеріали лекцій тощо). Завдання для відпрацювання здобувач вищої освіти отримує у викладача після звернення на корпоративну пошту. Усі матеріали відпрацювання розміщуються на сторінці навчальної дисципліни на платформі MOODLE. Також можливе зарахування результатів неформальної освіти за узгодженням з викладачем.

Автор
Професор

Світлана ЗУБІЛЕВИЧ

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

